

بی‌بی‌گردی، آیین صدساله‌ی مردم قاینات

امین صدوقیور

نوروز که می‌آید، بسیاری از مردم بارسفر می‌بندند و به شهرهای مختلف ایران می‌روند تا با جاذبه‌های تاریخی و آداب و رسوم نوروزی دیگر شهرهای کشور آشنا شوند. اگر مسافرت نرفته‌اید، ناراحت نشوید! کوله‌پشتی‌هایتان را ببندید که می‌خواهیم به شهر زیبای قاین، سرزمین طلا و یا قوت سرخ و مرکز قهستان قدیم در استان پهناور خراسان جنوبی، سفر کنیم. قاین یکی از شهرهای مهم در دوره‌های مختلف تاریخی به شمار می‌رود و مسجد جامع، قلعه‌کوه و موزه‌های عکس، مردم‌شناسی، آب و مشاهیر از جاذبه‌های دیدنی این شهر به حساب می‌آیند اما امروز می‌خواهیم با آیین بی‌بی‌گردی در روستاهای کارشک و بسکاباد بخش خضری دشت بیاض شهرستان قاینات آشنا شویم. این آیین سنتی دوازدهم فروردین هر سال برگزار می‌شود. خانم مسن روستا برگزارکننده اصلی این آیین است. قبل از شروع آیین بی‌بی‌گردی، خانم‌ها به همراه دخترانشان شیرینی درست می‌کنند که پتیر بی‌بی‌گرد نام دارد. قبل از رفتن به خانه‌ی خانم مسن روستا، هر کدام تگه‌چوبی به همراه پنبه یا پشم برمی‌دارند که با آن بتوانند شمع درست کنند. خانواده‌ها معمولاً اولین شمع را به نیت سلامتی و فرج امام زمان [عج] روشن می‌کنند و

دسته‌جمعی در خانه‌ی بی‌بی می‌روند. رسم است که بی‌بی خشت خامی تهیه‌کند و روی آن گل بمالد. سپس هر خانواده به ترتیب، با سلام و صلوات بر حضرت محمد [ص] و خاندان پاکش هم‌چنین دعا برای سلامتی خانواده و رفع مشکلات، شمع‌ها را داخل گل فرو می‌کند. همه‌ی اهالی روستا با در دست داشتن شمع‌ها به خارج روستا می‌روند و شادی می‌کنند. آن‌ها در کنار چاه جمع می‌شوند و زمانی که شمع‌ها سوختند و خاموش شدند، آن‌ها را داخل چاه خشک می‌اندازند. علت اینکه شمع‌ها را بعد از سوختن به داخل چاه می‌اندازند این است که نیت می‌کنند سختی‌ها و بلاها از بین بروند. برای همدیگر نیز دعا می‌کنند. این آیین صدساله توسط اداره‌ی کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان خراسان جنوبی به ثبت رسیده است.

